„Hogyan lehet szeretni és elfogadni
mások szeretetét…”
– *Publishers Weekly*

Aristotle és Dante az élet sodrásában

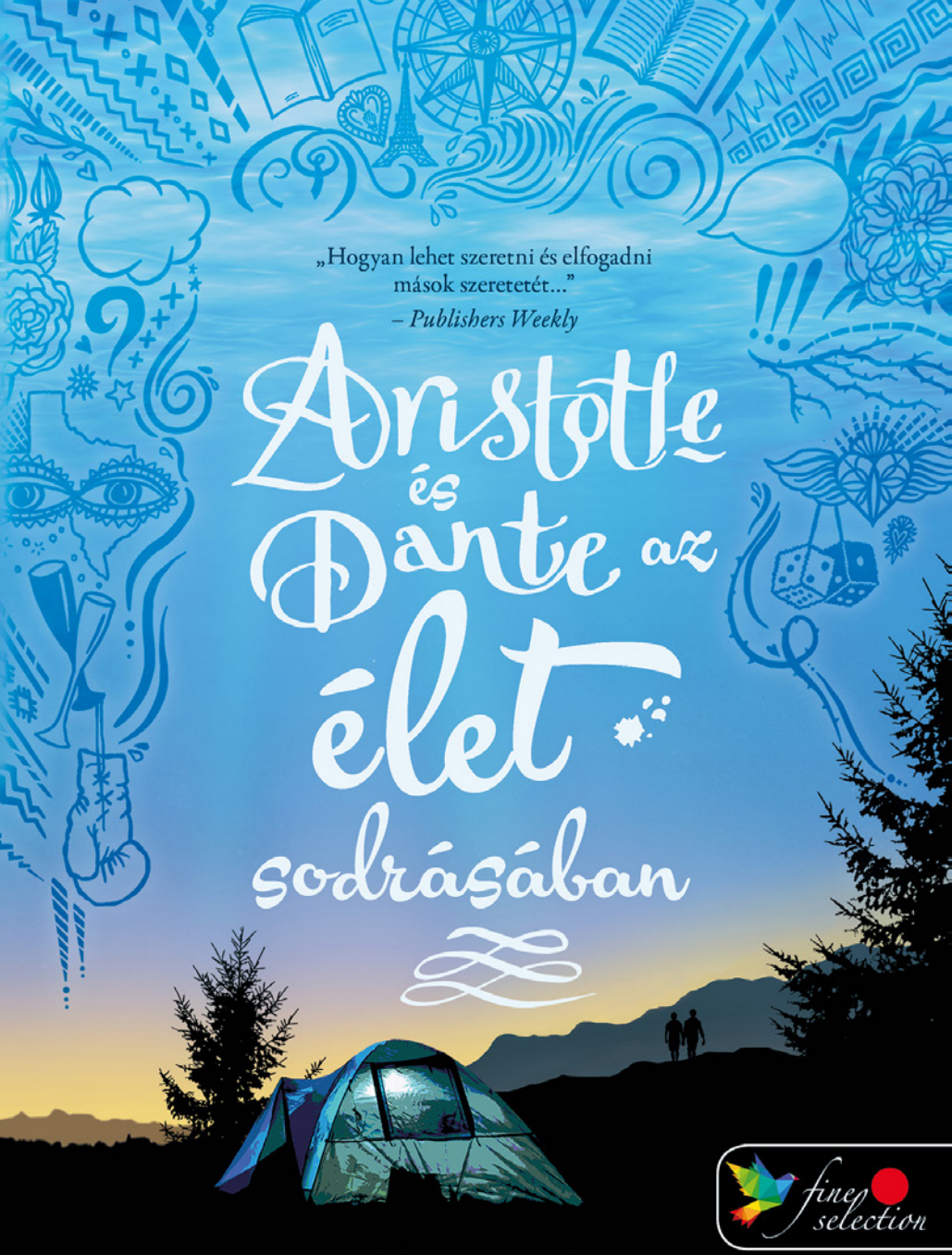

fine selection

AZ *ARISTOTLE ÉS DANTE A VILÁGMINDENSÉG TITKAINAK NYOMÁBAN*
DÍJNYERTES SZERZŐJE

BENJAMIN ALIRE SÁENZ

BENJAMIN ALIRE SÁENZ

Aristotle és Dante az élet sodrásában

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2024

Amanda, a kelő napot látva rád gondolok. Néha hallom a nevetésed és a hangod a szobában, ahogy azt mondod: „Bolond vagy, Ben bácsi."

Ezt a könyvet neked ajánlom. Imádlak, és mindig imádni foglak.

BÁRMERRE IS NÉZTEM, BÁRMERRE IS JÁRTAM, mindenkinek volt valamilyen gondolata a szeretetről. Az anyáknak, az apáknak, a tanároknak, az énekeseknek, a zenészeknek, a költőknek, az íróknak, a barátoknak. Mintha a levegőt jelentené. Az óceánt. A napot. A nyári leveleket a fákon. A szárazságnak véget vető esőt. A patak lágyan csobogó vizét. És a viharban a partnak csapódó hullámok robaját is. A szerelemért és a szeretetért vívunk minden csatát. Ezért élünk és halunk. Erről álmodunk, ha alszunk. Ennek a levegőjére vágyunk, amikor új napra ébredünk. Fáklya, ami kivezet a sötétből. Megszabadít a száműzetéstől, és a valakihez való tartozás földjére kísér.

A kartográfia művészetének felfedezése

Azon tűnődtem, akad-e valaha is lehetőségünk arra, hogy Dantéval felírjuk a nevünket a világ térképére. Mások megkapják a szükséges íróeszközöket, aztán, amikor iskolába mennek, megtanulják használni őket. De az olyan fiúk, mint én és Dante, nem kapnak sem ceruzát, sem tollat, sem festékszórót. Elvárják tőlünk, hogy olvassunk, de az írásunkra nem kíváncsiak. Mivel fogjuk felírni a nevünket? És a térkép melyik részére írhatjuk fel?

Egy

DANTE FEJE A MELLKASOMON PIHENT, a hajnal csendjében csupán az ő lélegzetvételei hallatszottak. Mintha a világmindenség egy pillanatra megtorpant volna szokásos elfoglaltsága közben, hogy lenézzen ránk: a két fiúra, akik megfejtették a titkait.

A tenyerem alatt éreztem Dante szívverését, és azt kívántam, bár benyúlhatnék a mellkasomba, hogy kitépjem onnan a szívemet, és megmutassam Danténak mindazt, amit rejt.

Aztán ez a gondolat is befurakodott a fejembe: a szerelem nemcsak a szívemre hat – hanem valahogy a testemre is. Még sosem éreztem ilyen elevennek. Felismertem, végre megtudhattam, mi az a vágy.

Kettő

UTÁLTAM, HOGY FEL KELL ÉBRESZTENEM, de ennek a pillanatnak is véget kellett érnie. Nem maradhattunk örökké a furgonom hátuljában. Késő́re járt, sőt, új nap hajnalodott, és haza kellett mennünk, különben aggódni fognak a szüleink. Puszit nyomtam a fejére.

– Dante? Dante? Ébredj!

– Soha többé nem akarok felébredni – suttogta.

– Haza kell mennünk.

– Már otthon vagyok. Veled.

Ezen elmosolyodtam, annyira dantésan hangzott.

– Gyerünk, menjünk! Szerintem esni fog. Anyukád ki fog minket nyírni.

Dante nevetett.

– Nem fog kinyírni minket. Csak megkapjuk az egyik szokásos nézését.

Felhúztam a furgon platójáról, aztán egy pillanatra megálltunk, és felnéztünk az égre.

Dante megfogta a kezem.

– Mindig szeretni fogsz?

– Igen.

– És ugyanúgy a legelejétől fogva szerettél, ahogy én téged?

– Igen, azt hiszem. Szerintem igen. Nekem ez nehezebb, Dante. Ezt meg kell értened. Nekem mindig nehezebb lesz.

– Nem minden olyan bonyolult, Ari.

– De nem is minden olyan egyszerű, ahogy gondolod.

Erre mondani akart valamit, így inkább megcsókoltam. Azt hiszem azért, hogy elhallgattassam. De azért is, mert jólesett megcsókolni.

Dante mosolygott.

– Végre rájöttél, hogyan nyerhetsz meg egy vitát velem szemben.

– Aha – feleltem.

– Egy ideig működni is fog – tette hozzá.

– Nem kell mindig egyetértenünk – mondtam.

– Ez igaz.

– Örülök, hogy nem vagy olyan, mint én, Dante. Ha olyan lennél, nem szeretnélek.

– Ezzel azt akarod mondani, hogy szeretsz? – kérdezte nevetve.

– Ó, állj le!

– Mivel? – kérdezte. Aztán megcsókolt. – Esőízed van.

– Az esőt mindennél jobban szeretem.

– Tudom. Bár eső lehetnék!

– *Az* vagy, Dante.

Hozzá akartam még tenni, hogy *Te vagy az eső és a sivatag, a radír, ami eltünteti a* magány *szót*. De ez túl sok mondanivaló lett volna, és én mindig is olyan srác leszek, aki túl keveset mond. Dante pedig olyan, aki túl sokat.

Három

HAZAFELÉ NEM BESZÉLGETTÜNK.

Dante csendes volt. Talán túlságosan is. Mindig ömlöttek belőle a szavak, mindig tudta, mit mondjon, és azt, hogyan mondja félelem nélkül. Aztán eszembe jutott, hogy talán Dante mindig is félt – épp, mint én. Mintha együtt beléptünk volna egy szobába, és most nem tudnánk, mihez is kezdjünk ott. Vagy talán, vagy talán, vagy talán. Képtelen voltam leállni a gondolkodással. Eltűnődtem, vajon eljön-e az a nap, amikor leállok vele.

Aztán mégis meghallottam Dante hangját:

– Bár lány lennék!

Ránéztem.

– Tessék? Ez azért komoly kijelentés. Komolyan ezt szeretnéd?

– Nem. Mármint szeretek fiú lenni. Szeretem, hogy van péniszem.

– Én is.

– De ha lány lennék – érvelt –, akkor legalább összeházasodhatnánk, és, tudod…

– Az sosem fog bekövetkezni.

– Tudom, Ari.

– Ne légy szomorú!

– Nem leszek.

De tudtam, hogy az lesz.

Aztán bekapcsoltam a rádiót, és Dante együtt énekelt Eric Claptonnal. Azt suttogta, talán a *My Father's Eyes* az új kedvenc dala.

– Várom a hercegem[1] – mondta halkan, majd elmosolyodott. Aztán azt kérdezte: – Te miért nem énekelsz soha?

– Az ember akkor énekel, ha boldog.

– És te nem vagy boldog?

– Talán csak akkor, ha veled vagyok.

Imádtam, ha a szavaim megmosolyogtatták Dantét.

Amikor megálltunk a házuk előtt, a nap már készült felfedni magát az új reggel előtt. Épp ilyen érzés volt: mint egy új nap. De aztán arra gondoltam, hogy talán soha többé nem fogom tudni – vagy legalábbis nem lehetek biztos benne –, mit hoz az új nap. Nem akartam, hogy Dante bármit is tudjon a félelmeimről, mert még azt hinné, nem szeretem.

Sosem fogom kimutatni előtte a félelmemet. Ezt mondogattam magamban. De tudtam, hogy képtelen leszek megtartani ezt az ígéretet.

– Szeretnélek megcsókolni – mondta.

– Tudom.

– Tegyünk úgy, mintha csókolóznánk!

Elmosolyodtam. Aztán nevettem, amikor lehunyta a szemét.

– Most kinevetsz.

– Nem, dehogy. Csókollak.

Mosolyogva rám nézett. A tekintete megtelt reménnyel. Kiugrott a furgonból, becsukta az ajtót, aztán visszadugta a fejét a nyitott ablakon.

– Szerintem tele vagy sóvárgással, Aristotle Mendoza.

– Sóvárgással?

– Igen. Áhítozással.

– Áhítozással?

Nevetett.

– Ezek a szavak mind ott élnek benned. Nézz utánuk!

---

[1] Részlet a *My Father's Eyes* című dalból

Figyeltem, ahogy könnyed, fürge léptekkel felmegy a lépcsőn. Egy igazi úszó kecsességével mozgott. A lépteinek nem volt súlya, nem érződött rajtuk aggodalom.

Megfordult, és a szokásos mosolyával felém integetett. Eltűnődtem, vajon elég lesz-e a mosolya.

Istenem, hadd legyen elég a mosolya!

Négy

TALÁN MÉG SOSEM ÉREZTEM MAGAM ILYEN FÁRADTNAK. Eldőltem az ágyamon, az álom mégis elkerült.

Láb felugrott mellém, és megnyalta az arcomat. Amikor meghallotta a kinti vihart, közelebb furakodott hozzám. Elgondolkodtam, vajon mire véli magában a mennydörgést, vagy hogy a kutyák agyalnak-e egyáltalán ilyesmin. Ami engem illet, én örültem a mennydörgésnek. Ez az év tele volt csodálatos viharokkal, a legcsodálatosabbakkal, amiket valaha láttam. Bizonyára elaludhattam, mert amikor felébredtem, odakint már zuhogott.

Úgy döntöttem, iszom egy kávét. Anyu a konyhaasztalnál ült, egyik kezében egy csésze kávéval, a másikban egy levéllel.

– Szia! – suttogtam.

– Szia! – felelte szokásos mosolyával. – Későn értél haza.

– Vagy inkább korán, ha jobban belegondolunk.

– Egy anya számára a korán az későn.

– Aggódtál?

– Nekem már csak ilyen a természetem.

– Akkor olyan vagy, mint Mrs. Quintana.

– Talán meglep, de sok közös van bennünk.

– Ja – mondtam –, mindketten meg vagytok róla győződve, hogy a fiatok a legszebb fiú az egész világon. Nem sokszor mozdulsz ki, igaz, anyu?

Erre felém nyúlt, és a hajamba túrt. Aztán azzal a „magyarázatot várok” pillantásával nézett rám.

– Dantéval elaludtunk a furgonom hátuljában. De nem… – Elhallgattam, majd vállat vontam. – Nem csináltunk semmit.

Bólintott.

– Nem könnyű, ugye?

– Nem – feleltem. – Ennek tényleg ilyen nehéznek kell lennie, anyu?

Anyu ismét bólintott.

– A szerelem egyszerre egyszerű és nehéz. Ugyanígy volt velem és apáddal is. Annyira vágytam rá, hogy megérintsen. De közben annyira féltem.

Bólintottam.

– De legalább…

– Legalább én lány voltam, ő pedig fiú.

– Igen.

Ezután anyu csak nézett rám, ahogy mindig. Eltűnődtem, vajon én tudok-e majd így nézni valakire, ezzel a tekintettel, ami mintha az ismert világ összes jó dolgát tükrözné egyszerre.

– Miért, anyu? Miért kell ilyennek lennem? Talán egyszer megváltozom, és aztán majd a lányokat fogom szeretni, ahogy kellene? Mármint lehet, hogy amit Dantéval érzünk… az csak egy fázis. Hiszen csak Dante iránt érzek így. Szóval mi van, ha valójában nem a fiúkat szeretem? Csak azért szeretem Dantét, mert ő Dante.

– Ne akard becsapni magad, Ari! – válaszolta anyu szinte mosolyogva. – Akármennyit gondolkozol is rajta, az nem változtat a helyzeten.

– Hogy tudod ezt ilyen lazán kezelni?

– Lazán? Szerintem minden vagyok, csak laza nem. Sokat viaskodtam magammal Ophelia nénikéd miatt. De szerettem. Jobban szerettem, mint bárki mást rajtad, a nővéreiden és apádon kívül. – Egy pillanatra elhallgatott. – És a bátyádon kívül.

– A bátyámon kívül is?

– Az, hogy nem beszélek róla, még nem jelenti azt, hogy nem is gondolok rá. Az iránta érzett szeretetem néma. De ebben a némaságban ezernyi dolog lakozik.

Úgy éreztem, ezen el kell gondolkodnom. Már csak attól, hogy őt hallgattam, kezdtem más színben látni a világot. Azzal, hogy a hangját hallgattam, mintha a szeretetét hallgattam volna.

– Azt hiszem, fogalmazhatunk úgy, hogy van már némi tapasztalatom a témában. – Arcára ádáz, makacs kifejezés ült ki. – A fiam vagy. És apáddal eldöntöttük, hogy a hallgatás ezúttal nem megoldás. Nézd csak, mit tett velünk, hogy hallgattunk a bátyádról! Nem csak veled, mindannyiunkkal. Nem fogjuk ismét elkövetni ezt a hibát.

– Ez azt jelenti, hogy mindenről be kell számolnom?

Könnyek gyűltek a szemébe, és lágyabb hangon felelte:

– Nem mindenről. De nem akarom, hogy úgy érezd, kitaszított lettél. A világ azt fogja éreztetni veled, hogy nem tartozol ehhez az országhoz. Sem bármelyik másik országhoz, ami azt illeti. De ebben a házban, Ari, összetartozunk. Hozzánk tartozol. Mi pedig hozzád.

– De nem helytelen dolog melegnek lenni? Mintha mindenki így gondolná.

– Nem mindenki. Ez olcsó, kicsinyes felfogás. Ophelia néni szinte a szívébe véste a *Nem tartozom sehová* szavakat. Hosszú időbe telt, hogy elűzze őket a testéből. Betűnként szabadult meg tőlük. Tudni akarta, miért. Meg akart változni. De nem tudott. Találkozott egy férfival, aki szerette. Ki ne szeretne egy olyan embert, mint Ophelia? De képtelen volt rá, Ari. Végül csak fájdalmat okozott a férfinak, mert képtelen volt őt úgy szeretni, ahogy Frannyt szerette. Az élete egyfajta titok lett. És ez szomorú, Ari. Ophelia néni csodálatos ember volt. Nagyon sokat tanultam tőle arról, mi számít igazán.

– Mihez fogok így kezdeni, anyu?

– Tudod, ki az a kartográfus?

– Persze hogy tudom. Dantétól tanultam. Olyasvalaki, aki térképeket készít. Mármint nem új helyeket teremt, hanem feltérképezi a világot, és, nos, megmutatja az embereknek, mi van odakint.

– Pontosan – mondta anyu. – Te és Dante fel fogtok térképezni egy új világot.

– És közben egy csomó dolgot elrontunk, és az egészet titokban kell tartanunk, nem igaz?

– Sajnálom, hogy a világ olyan, amilyen. De rá fogtok jönni, hogyan boldogulhattok benne. Ki kell alakítanotok a saját tereteket, ahol biztonságban lehettek, és meg kell tanulnotok megbízni a megfelelő emberekben. De rá fogtok találni a boldogságra. Már most is látom,

hogy Dante mennyire boldoggá tesz, Ari. És ez engem is boldoggá tesz, mert nem szeretlek szomorúnak látni. Itt vagyunk nektek mi és Soledad és Sam. Mi négyen már itt vagyunk a csapatotokban.

– Hát, még kellenének páran. Mondjuk, összesen kilencen, ha a baseballról beszélünk.

Anyu nevetett.

Annyira szerettem volna nekidőlni és sírva fakadni. Nem azért, mert szégyelltem magam. Hanem mert tudtam, hogy borzalmas kartográfus leszek.

– Anyu, miért nem mondta eddig senki, hogy a szerelem ennyire fáj? – kérdeztem suttogva.

– Változtatott volna bármin, ha elmondom?

Öt

NEM SOK MARADT A NYÁRBÓL. Azonban úgy tűnt, vár ránk még néhány esős nap, mielőtt beköszönt a szokásos szárazság. Miközben a pincében súlyzóztam, azon gondolkoztam, talán új hobbiba kellene kezdenem. Talán olyasmibe, ami jobb emberré tehet, vagy csak segít elterelni a figyelmemet. De nem voltam jó semmiben, nem igazán. Nem úgy, mint Dante, aki mindenben jó volt. Rájöttem, hogy nincs is igazán hobbim azonkívül, hogy Dantéra gondolok. És amikor rá gondoltam, az egész testem beleremegett.

Talán az új hobbim a titkolózás lesz, az egész életemet titokban kell tartanom. Ez hobbinak számít? A világon többmilliónyi fiú meg akarna ölni, *meg is ölne,* ha tudná, mi lakozik bennem. De az nem hobbi, hogy tudom, hogyan kell harcolni. Inkább olyan adottság, amire szükségem lehetett a túléléshez.

Lezuhanyoztam, majd elhatároztam, listát írok azokról a dolgokról, amiket tenni akarok:

- ~~Megtanulni gitározni~~

Ezt azonnal le is húztam a listáról, mert tudtam, hogy sosem lennék jó benne. Nem arra termettem, hogy én legyek a következő Andrés Segovia vagy Jimi Hendrix. Inkább más dolgokat soroltam fel.

- Jelentkezni az egyetemre
- Többet olvasni
- Több zenét hallgatni
- Kirándulni (vagy legalább kempingezni – Dantéval?)

- Mindennap naplót írni (vagy legalább megpróbálni)
- Verset írni (hülyeség)
~~- Szeretkezni Dantéval~~

Ezt is kihúztam. De a fejemből nem húzhattam ki. A vágyat nem lehet egyszerűen kihúzni, ha ott él az ember testében.

Hat

DANTÉRA GONDOLTAM, és arra, mennyire félhetett, amikor azok a seggfejek nekiestek, aztán otthagyták véresen a földön. Mi lett volna, ha meghal? Le se szarták volna. Én pedig nem voltam ott, hogy megvédjem. Ott kellett volna lennem. Képtelen voltam megbocsátani magamnak, hogy nem voltam ott.

Hét

ELALUDTAM OLVASÁS KÖZBEN. Láb mellettem feküdt, amikor anyu felébresztett.

– Dante keres.

– Mi ez a mosoly? – kérdeztem.

– Milyen mosoly?

– Anyu, csak hagyd abba!

A fejét ingatva megemelte a vállát, mintha azt kérdezné: *Most meg mi van?*

Kimentem a nappaliba, és felvettem a kagylót.

– Szia!

– Mit csinálsz?

– Elaludtam olvasás közben.

– Mit olvastál?

– A *Fiestá*t.

– Én azt sosem tudtam befejezni.

– Micsoda?!

– Most gúnyolódsz.

– Igen. De úgy, ahogy azokkal szokás, akiket szeretsz.

– Ó, szóval engem szeretsz.

– Bókvadász.

– Bizony. – Szinte láttam, ahogy somolyog. – És, te nem akarod megkérdezni, hogy *én* mit csinálok?

– Épp akartam.

– Nos, apuval lógtam. Tisztára zakkant. Épp felsorolta a történelem összes homoszexuális hírességét.

– Micsoda?

Igen, erre mindketten nevetésben törtünk ki.

– Próbál nagyon lazán állni ehhez az egész meleg témához. Igazából egész aranyos.

– Igen, ez jól leírja – jegyeztem meg.

– Azt mondja, Oscar Wilde-ot kellene olvasnom.

– Ő ki?

– Valami angol fickó. Vagy ír. Nem tudom. Híres író a viktoriánus korból. Apu szerint megelőzte a korát.

– És ő olvasott tőle?

– Naná. Odáig van az irodalomért.

– Nem zavarja… ez… tudod… ez a…

– Nem hinném, hogy aput zavarná a gondolat, hogy valaki meleg. Talán egy kicsit szomorú, mert tudja, hogy nem lesz olyan könnyű nekem. És minden érdekli, nem fél a különböző nézőpontoktól. *Még senki nem halt bele a különböző nézőpontok megismerésébe.* Szereti ezt mondogatni.

Erre eszembe jutott apu. Vajon ő mit gondol? Szomorú miattam? Vagy zavarodott?

– Kedvelem apukádat – mondtam.

– Ő is téged. – Egy pillanatra elhallgatott. – Na, van kedved együtt lógni? Nemsokára ismét kezdődik a suli.

– Á, az élet körforgása.

– Utálod a sulit, igaz?

– Valahogy úgy.

– Nem tanulsz ott semmit?

– Nem ezt mondtam. Csak, tudod, készen állok a továbblépésre. Elegem van a folyosókból, a szekrényekből, a seggfejekből, és, tudod, azt hiszem, sosem tudtam beilleszkedni. Most pedig aztán *pláne* nem tudok majd. A fenébe!

Dante egy ideig nem szólalt meg. Aztán azt kérdezte:

– Nagyon utálod ezt az egészet, Ari?

Éreztem a hangján, hogy rosszulesett neki.

– Figyelj, máris átmegyek. Lóghatunk együtt.

TETSZIK?
MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örömre és felszabadult percekre vágysz!

Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!

MOST
KEDVEZMÉNNYEL
lehet a tiéd!
Megnézem.

NE HAGYD KI!
Rendeld meg most a kiadónál!
Még több jó könyv
megjelenését támogatod vele.
Imádom a jó könyveket. Kérem máris!

2014.11.22.-i állapot

Dante a házuk előtti lépcsőn ült. Mezítláb.

– Szia! – integetett. – Dühös vagy?

– Miért? Mert nincs rajtad cipő? Nem érdekel.

– Ahogy mást sem, anyun kívül. Ő szereti megmondani, mit csináljak.

– Az anyák már csak ilyenek. És miért? Mert szeret téged.

– *Correcto*[2]. Nem így mondanánk spanyolul?

– Hát, egy gringó így mondaná.

Dante a szemét forgatta.

– És hogyan mondaná egy igazi mexikói? Nem mintha te az lennél.

– Ezt már egyszer megbeszéltük, nem?

– Még sokszor vissza fogunk térni ehhez a témához, mert ebben élünk. Az amerikai identitás rohadt nagy senki földjén.

– Pedig amerikaiak vagyunk. Mármint te cseppet sem tűnsz mexikóinak.

– Te viszont igen. De ettől még te sem leszel mexikóibb. Elég árulkodó vezetéknevünk van, ami azt jelenti, hogy egyesek sosem fognak minket igazi amerikainak tartani.

– Mégis ki akar az lenni?

– Veled vagyok, szivi – felelte egy félmosollyal.

– Próbálsz barátkozni ezzel a „szivi" dologgal?

– Igyekeztem belecsempészni a beszélgetésbe, hogy, tudod, ne vedd észre.

– Észrevettem.

Nem egészen forgattam a szememet, csupán úgy néztem rá, hogy tudja, most a szememet forgatom.

– Mit gondolsz?

– Hát lehet, hogy a szíved vagyok – feleltem –, de komolyan, *szivi?*

– Csak azért, mert a szívem vagy, még nem kell pimaszkodnod – jegyezte meg olyan hangon, hogy tudtam, egyszerre szórakoztatja és idegesíti a dolog. – Szóval a *szivi* nem jön be. Akkor hogyan szólítsalak?

– Mit szólsz az *Ari*hoz?

– És a „drágám"?

---

[2] helyes, igaz (spanyol)